

variables

Les eleccions del 14-F: una lectura contextualitzada

vista prèvia >

El 14 de febrer es van celebrar eleccions al Parlament de Catalunya. Unes eleccions que van catapultar l'independentisme a superar per primera vegada el llistó del 50% dels vots i que van situar Esquerra Republicana a la presidència de la Generalitat. Uns resultats rellevants produïts en unes eleccions enmig la pandèmia de la Covid-19 i amb plena divergència estratègica en el camp sobiranista. Uns resultats, per tant, que cal saber analitzar adequadament en el context polític i social tan específic que va envoltar-les.

Marc Guinjoan

Polítleg i professor de la Universitat de Barcelona

@mguinjoan

Les eleccions al Parlament de Catalunya del 14 de febrer de 2021 van portar molts canvis de fons si ens atenem al que havia estat la política catalana de la darrera dècada.

El principal partit del Parlament durant la legislatura 2017-2021, C's, va perdre fins a 30 diputats i va quedar relegat com a setena força política de la nova cambra, mentre que el PSC, liderat per l'antic ministre de Sanitat Salvador Illa (1966), va aconseguir concentrar el vot de l'unionisme i guanyar les eleccions —33 escons i 23% dels vots. Part dels vots de C's també van anar cap a la formació d'extrema dreta VOX, que va obtenir fins a 11 diputats en el nou Parlament —i un 7,7% dels vots. Victòria, tanmateix, amb poc recorregut atesos els resultats de l'independentisme, que amb Pere Aragonès al capdavant d'ERC i Laura Borràs liderant JxCat, també presentava noves cares. El 14-F va donar, per primer cop al Parlament de Catalunya, la victòria dins el bloc sobiranista a ERC —33 escons i 21,3% dels vots—, deixant a poca distància JxCat —32 escons, 20% dels sufragis. El PDeCat, que no va concórrer amb la formació liderada pel tàndem format per Carles Puigdemont (1962) i Jordi Sànchez (1964) va quedar fora del Parlament per no

haver depassat la barrera electoral del 3%, mentre que la CUP-G va millorar ostensiblement els seus resultats i va aconseguir 9 parlamentaris —6,7% dels vots. Finalment, l'independentisme va obtenir 74 diputats i fins al 51,2% dels vots, cosa que va permetre erigir a Pere Aragonès (1982) com a 132è president de la Generalitat de Catalunya.

Tanmateix, els resultats de les eleccions del 14-F van estar marcats sobretot per la pandèmia de la Covid-19 i la baixa participació que s'hi va registrar (51,3%), la més baixa en unes eleccions catalanes des de la restauració de la democràcia. Intentar entendre les eleccions del 14-F passa, en primer lloc, per comprendre què va passar amb la participació electoral: per què va baixar tant? A quins partits va afectar en major mesura? I a quin bloc? Aquestes preguntes estructuraran el guió d'aquest capítol.

El per què de la baixa participació

Fins ben entrat el segle XXI, la política catalana va estar tradicionalment marcada per dos fenòmens que en definien el comportament electoral de

la ciutadania en les diferents eleccions i, en definitiva, els seus resultats: l'abstenció diferencial i el vot dual.¹

D'acord amb la primera, un determinat perfil d'elector del país votava sistemàticament a les eleccions generals però s'abstenia a les eleccions al Parlament de Catalunya. Darrere d'aquest fenomen s'hi amagava una major percepció d'importància de les eleccions al Congrés però també una desconexió mental de certs col·lectius de la societat catalana amb el país i el seu govern. Aquestes persones acostumaven a viure a la perifèria de Barcelona, els seus pares o ells mateixos no havien nascut a Catalunya, i eren majoritàriament castellanoparlants.² Per altra banda, el vot dual era el fenomen pel qual algunes persones votaven a un partit d'àmbit estatal a les eleccions al Congrés i un partit nacionalista

---

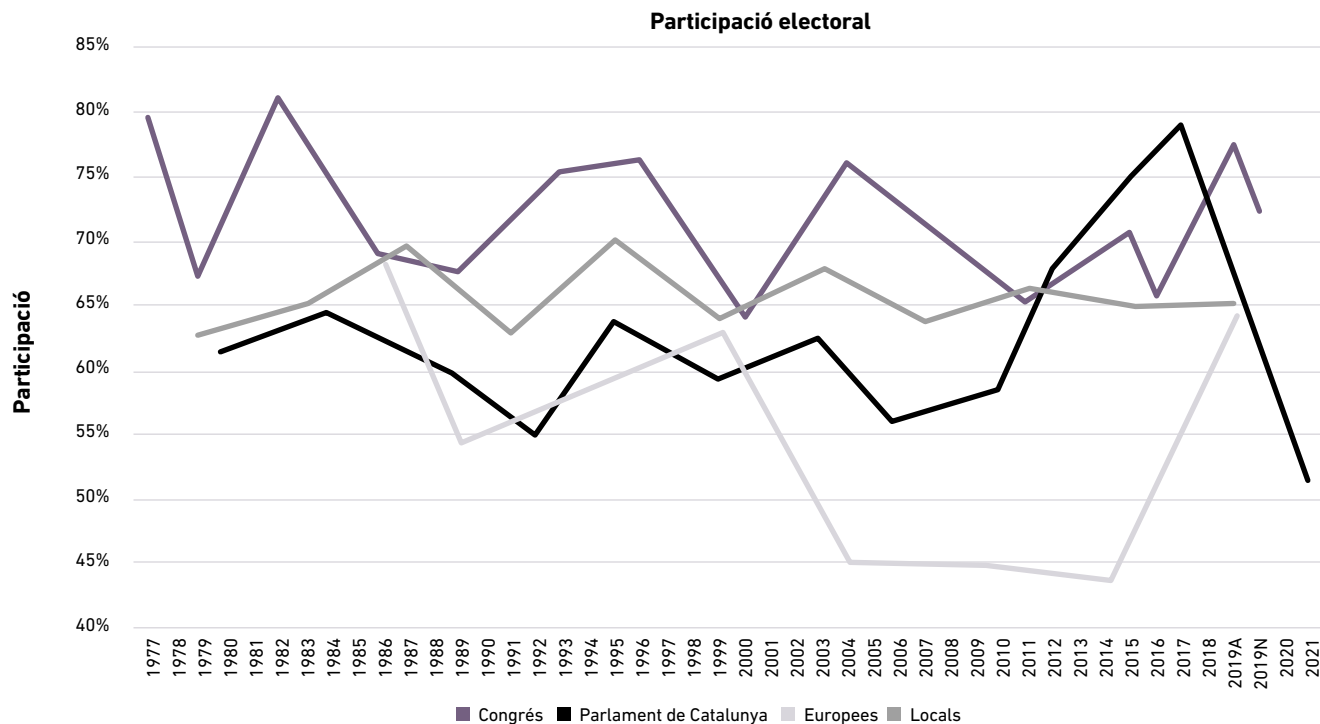
1 RIBA, «Voto dual y abstención diferencial. Un estudio sobre el comportamiento electoral en Cataluña».

2 FERNÁNDEZ-I-MARÍN; LÓPEZ, «Abstenció a Catalunya: una qüestió de marc cognitiu»; RIERA, «Voting differently across electoral arenas: Empirical implications from a decentralized democracy»; LÍNEIRA; VALLÈS, «Differential Abstention in Catalonia and the Community of Madrid: A Socio-political Explanation of an Urban Phenomenon».

De manera pràcticament sistemàtica el PSC i CiU s'alternaven la victòria en les eleccions al Congrés i al Parlament, respectivament

Gràfic 1

Evolució de la participació electoral a Catalunya, 1977-2021 (%)

Font: Processos Electorals, Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència de la Generalitat de Catalunya; i Ministeri de l'Interior, Govern d'Espanya.

català a les eleccions al Parlament —habitualment, PSOE i CiU, respectivament.³ El resultat d'això es traduïa

³ RIERA, «L'evolució del vot dual a Catalunya»; LIÑEIRA, «Less at Stake' or a Different Game? Regional Elections in Catalonia and Scotland».

en què de manera pràcticament sistemàtica el PSC i CiU s'alternaven la victòria en les eleccions al Congrés i al Parlament, respectivament.

El Gràfic 1 mostra l'evolució de la participació electoral a Catalunya —i al conjunt de l'Estat espanyol— per a les eleccions al Congrés i al Parlament de Catalunya —així com també les eleccions locals i

europèes. L'evidència és clara en mostrar que fins a les eleccions del 2010 l'abstenció havia estat molt més elevada al Parlament que al Congrés.

Tanmateix, la menor participació en les eleccions al Parlament de Catalunya s'acaba durant els anys del «procés». Durant aquest període la política catalana guanya percepció de transcendència, amb moltes eleccions que es plantegen, amb diferents intensitats, com a plebiscitàries.⁴ Les eleccions del 14-F, però, semblen que retornen—no sabem si de manera temporal— la política catalana al que havia sigut el seu cabal habitual.

Hi ha diversos motius que ens permeten explicar per què la participació a les eleccions del 14-F va ser considerablement més baixa que la registrada en els comicis de la darrera dècada a Catalunya. A continuació les desgranem una per una i n'avaluem la seva versemblança.

La pandèmia

La política comparada ens indica que la pandèmia de la Covid-19 ha tingut en algunes ocasions una incidència en la participació electoral. Noury et al. ens mostren,⁵ analitzant els resultats de les eleccions franceses de març de 2020, que en els municipis més propers a focus de Covid-19, així com allà on hi havia gent de major edat, és on va decaure més la participació. Resultats similars s'obtenen en una anàlisi realitzat en el marc de les eleccions autonòmiques de juliol de 2020 a l'Estat espanyol.⁶ En aquest cas, els municipis que havien experimentat més casos de la Covid-19 van veure la seva participació reduïda entre 2,6 i uns 5,1 punts percentuals.

Tenim dues maneres d'abordar fins a quin punt la pandèmia ha pogut afectar la decisió de no votar. En primer lloc, podem emprar els resultats desagregats per municipi per mirar

si existeix alguna correlació entre la incidència de la Covid-19 i la participació. Independentment de com mesurem la incidència de la pandèmia —l'acumulat des de març, durant el darrer mig any, el darrer mes o els quinze dies abans de les eleccions— no observem cap correlació significativa amb la participació.

En segon lloc, l'enquesta postelectoral del CIS per a les eleccions al Parlament de Catalunya preguntava els motius pels que l'enquestat es va abstenir a les eleccions.⁷ D'entre aquests, un 22,1% d'ells —16,3% com a primer motiu, 5,8% com a segon— afirmava que ho havia fet per por de contagi del coronavirus —un 0,4% per haver sigut positiu de la Covid-19. Si fem cas d'aquestes dades, fins a un 10% del total de ciutadans de Catalunya s'haurien abstingut per por de contagi. Si ens fixem en el perfil de les persones que afirmen no haver anat a votar per por al contagi, podem veure que aquestes són majoritàriament dones —amb el doble d'incidència que els homes—, persones d'edat mitjana —entre 35

5 NOURY (et al.), «How does COVID-19 affect electoral participation? Evidence from the French municipal elections».

6 FERNANDEZ-NAVIA; POLO-MURO; TERCERO-LUCAS, «Too afraid to vote? The effects of COVID-19 on voting behaviour».

7 CIS, «Estudi 3314, Postelectoral de Catalunya. Eleccions autonòmiques 2021».

4 RODON; GUINJOAN, «Beaten ballots: Political participation dynamics amidst police interventions».

Les dades ens indiquen que la preponderància de la pandèmia en una zona concreta no ha estat un factor que expliqui la decisió de no votar, però sí que ho podria haver sigut la percepció que anant a votar s'incorria en un cert risc

i 54 anys— i avançada —més de 65 anys—, i persones que viuen en municipis de més de 50.000 habitants. Evidentment es fa molt difícil saber fins a quin punt aquest percentatge és real. De fet, és molt probable que part d'aquestes respostes es tractin, simplement, d'una racionalització a posteriori de cada persona per justificar una opció política —l'abstenció— que té poca desitjabilitat social. Amb tot, les dades ens indiquen que la preponderància de la pandèmia en una zona concreta no ha estat un factor que expliqui la decisió de no votar, però sí que ho podria haver sigut la percepció que anant a votar s'incorria en un cert risc.

Cansament dins de l'independentisme

Un segon aspecte que podria explicar la forta caiguda en la participació de pràcticament 30 punts percentuals és el desgast dins de les files de l'independentisme. El cicle 2012-2017, conegut popularment com a el «procés», va estar caracteritzat per una considerable unitat estratègica dins l'independentisme, centrada en primer lloc en la

consecució d'un referèndum acordat amb l'Estat; segon, en guanyar unes eleccions plebiscitàries i proclamar la independència; i tercer, en fer un referèndum unilateral i declarar-se independent.

Després dels fets de setembre i octubre de 2017, i després d'una proclamació simbòlica de la independència sense recorregut jurídic ni reconeixement internacional, l'independentisme entra en una fase d'incertesa estratègica que, al seu torn, podria haver desencoratjat un percentatge del seu electorat a comparèixer a les urnes.

El Gràfic 2, ens mostra el canvi en la participació per secció censal en funció del suport a la independència —la suma de vots d'ERC, JxCat, CUP-G, PDeCat, Primàries i FNC. L'evidència no mostra que allà on hagi crescut més l'abstenció sigui allà on hi ha més votants independentistes. De fet, la participació cau arreu—i molt!—però allà on cau menys és en els municipis on els vots als partits que donen suport a la independència és més alt. Així, mentre que en un municipi amb un percentatge de vot a partits independentistes del 80% la

caiguda de participació se situa en els 15 punts percentuals, quan el suport és de tan sols el 20% la caiguda és de fins a 40 punts.

Percepció que hi havia menys en joc

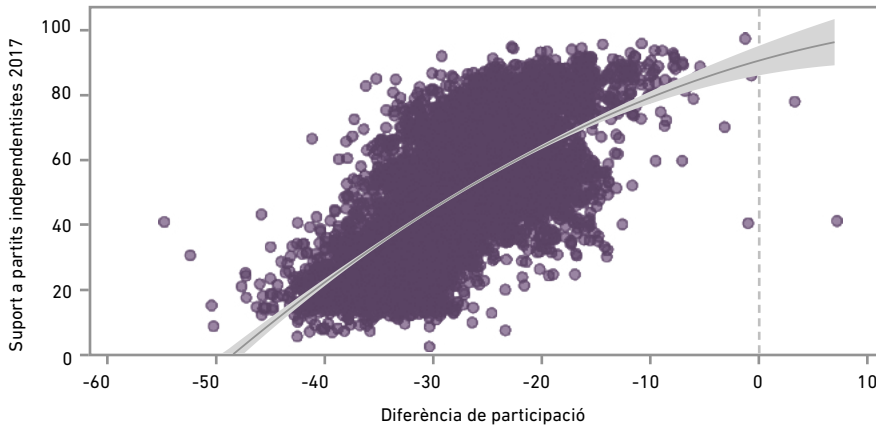
Un argument probablement més convincent és el que, davant de la falta estratègica de l'independentisme, hi havia la percepció generalitzada que en aquestes eleccions hi havia menys en joc —el que en anglès és conegut com a «*less at stake*».⁸ Recordem, per exemple, que els comicis de 2015 s'havien plantejat com a un plebiscit sobre la independència, mentre que les eleccions de finals de 2017— imposades pel govern de Mariano Rajoy (1955) per aplicació de l'article 155 de la Constitució—es van plantejar com a nou plebiscit sobre els fets de l'1 d'octubre, l'empresonament dels líders polítics i de la societat civil i la suspensió de l'autonomia catalana.

8 REIF; SCHMITT, «Nine second-order national elections. A conceptual framework for the analysis of European election results».

Podria ser, però, que un cop l'amenaça directa i imminent de la independència hagués passat, l'unionisme tornés a la seva participació habitual

Gràfic 2

Canvi en la participació en funció del percentatge de suport a partits independentistes respecte a les eleccions al Parlament de 2017 (%)

Font: Processos Electorals, Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència de la Generalitat de Catalunya.

Tenim dues vies complementàries per posar a prova aquest argument. En primer lloc, podem mirar si els catalans perceben a hores d'ara les eleccions al Parlament de Catalunya com a les més importants. Les dades del CEO ens mostren que, si bé entre l'octubre de 2017 i el març del 2019 més catalans consideraven que les eleccions al Parlament eren més importants que les del Congrés, a

partir d'aquesta data la percepció d'importància es torna a equilibrar entre els dos nivells d'eleccions.

Seguint el fil d'aquesta idea, podria ser que la manca d'estratègia conjunta de l'independentisme i la percepció que en aquestes eleccions no hi havia tant en joc, hauria portat a l'unionisme a desactivar-se. Les circumstàncies específiques de les

darreres eleccions va portar a l'unionisme a participar massivament en els comicis de 2017 i 2019. Podria ser, però, que un cop l'amenaça directa i imminent de la independència hagués passat, l'unionisme tornés a la seva participació habitual.

El Gràfic 3 ens mostra que, en efecte, aquest podria haver sigut el cas. De fet, el gràfic és pràcticament un mirall invertit de l'anterior, i podem veure com allà on la participació decreix més és també allà on l'unionisme —la suma de vots del PSC, VOX, C's i PP— és més fort.

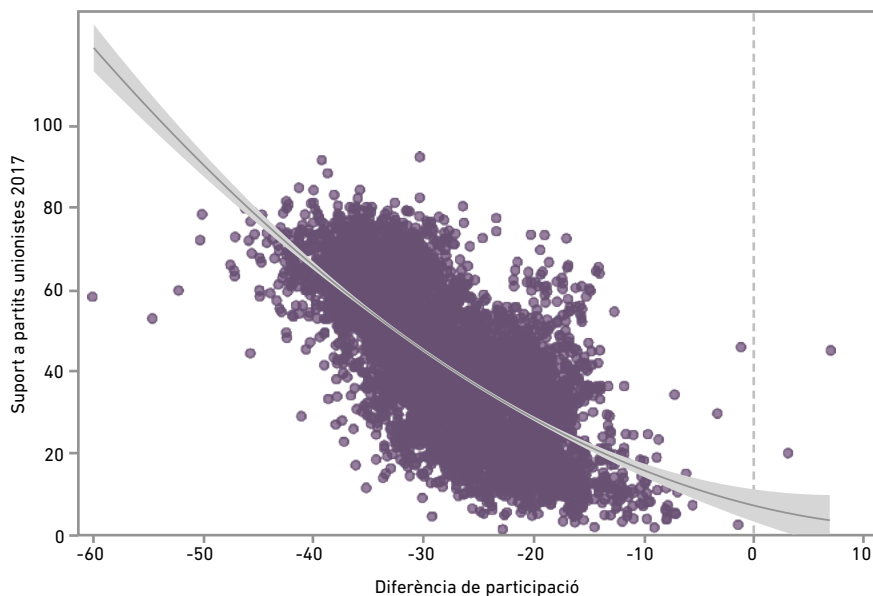
L'abstenció el 14-F: a qui afecta?

Més enllà de la dinàmica de blocs, a quins partits va afectar més el decreixement de la participació? A continuació presentem un seguit de gràfiques que relacionen el canvi en la participació entre el 2017 i el 2021, i el canvi en el percentatge de suport de cada partit, sobre el total del cens. Emprem el total del cens de manera que podem identificar caigudes en el suport en termes absoluts a cada partit —més enllà de com ha canviat la participació en cada municipi.

El PSC aconsegueix el mateix nombre absolut de vots que el 2017 en municipis on la participació ha decaigut fins a 20 punts, mentre que on s'ha mantingut o ha decrescut poc, el partit ha tendit a millorar

Gràfic 3

Canvi en la participació en funció del percentatge de suport a partits unionistes respecte a les eleccions al Parlament de 2017 (%)

Font: Processos Electorals, Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència de la Generalitat de Catalunya.

El Gràfic 4 ens mostra el canvi en la participació i en el suport electoral a partits no independentistes. El patró és bastant similar pel PSC, C's i ECP-PEC. En aquests tres casos, veiem com els canvis més grans en la participació estan relacionats amb les caigudes en suport electoral més

grans també per aquests partits. Els matisos, tanmateix, són substancials. En el cas de C's, podem observar com aconsegueix mantenir el mateix nombre de vots allà on la participació no decau o ho fa molt poc. Amb tot, el PSC aconsegueix el mateix nombre absolut de vots que el 2017

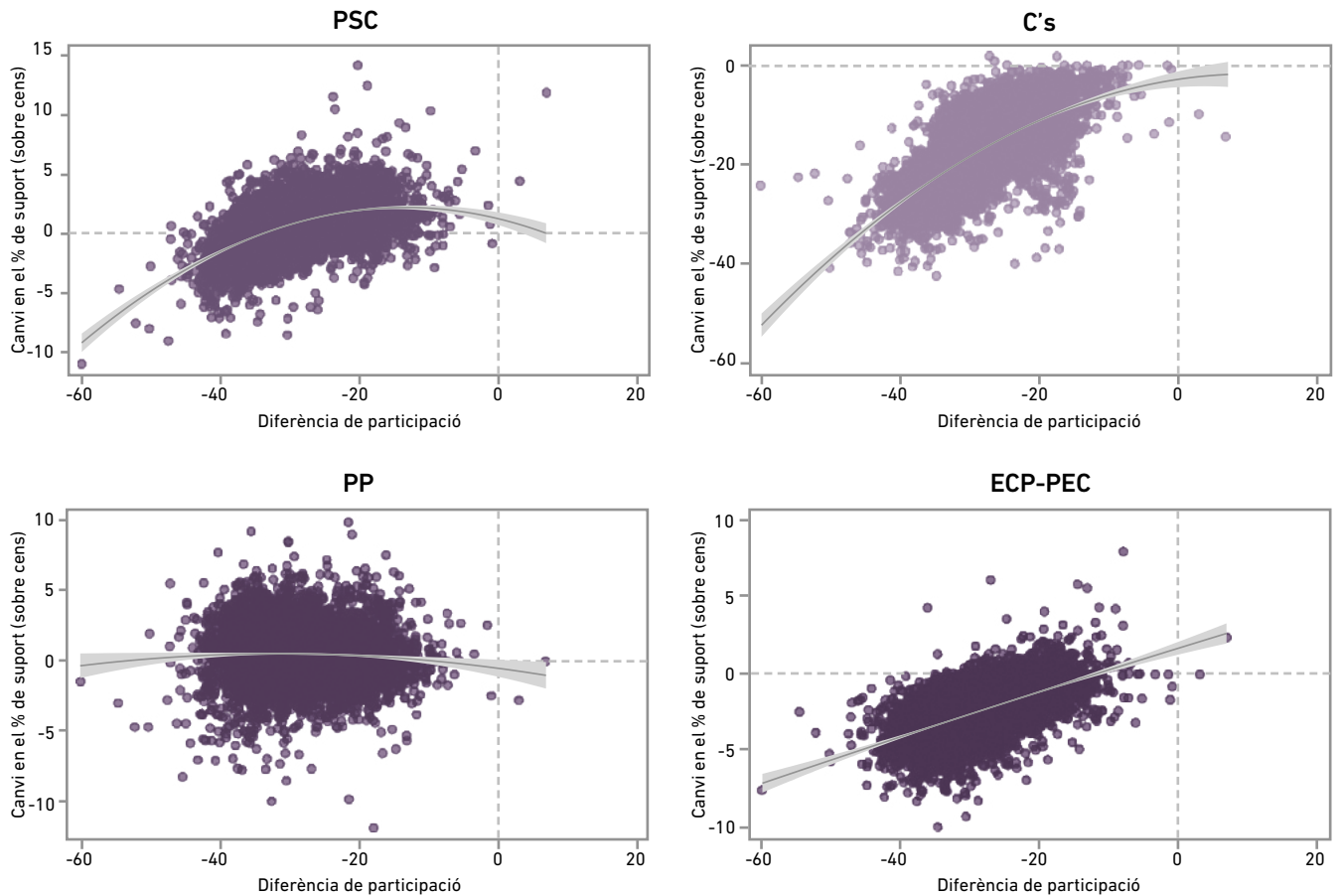
en municipis on la participació hi ha decaigut fins a 20 punts, mentre que allà on la participació s'ha mantingut o ha decrescut poc, el partit ha tendit a millorar. Quelcom molt similar passa amb ECP-PEC. Per contra, en el cas del PP podem observar com no hi ha cap relació entre el canvi en la participació i el suport al partit. Aquest patró ens revela que el suport als populars no s'ha vist afectat pels canvis en la participació i que, per tant, la seva base electoral està conformada majoritàriament pels votants incondicionals del partit.

El Gràfic 5 replica l'anàlisi pels partits independentistes. El patró, en aquest cas, és considerablement diferent. Només en el cas de la CUP-G sembla intuir-se que, a major participació electoral, millor resultat dels anticapitalistes. Atesos els bons resultats de la CUP-G en aquestes eleccions, podem comprovar com la formació anticapitalista aconsegueix mantenir el nombre de vots del 2017 en aquells municipis on més decreix la participació —fins a 40 punts percentuals—, i millora lleugerament els resultats a mesura que la reducció de la participació es fa més petita.

El suport al PP no s'ha vist afectat pels canvis en la participació i, per tant, la seva base electoral està confirmada majoritàriament pels votants incondicionals del partit

Gràfic 4

Participació i canvi de vot a partits no-independentistes respecte les eleccions al Parlament de 2017 (%)

Font: Processos Electorals, Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència de la Generalitat de Catalunya.

ERC ha sigut capaç de mobilitzar vots sobretot en aquelles zones que més es van desmobilitzar i que, al mateix temps, són zones on el suport a la independència és molt baix

En el cas d'ERC i, sobretot, de JxCat, la tendència és més complicada d'analitzar. Els republicans perden suport electoral en la gran majoria de municipis del país, si bé això no ocorre en dues situacions. No es produeix aquest efecte en aquells municipis on la participació s'ha mantingut, així com tampoc en aquells municipis on aquesta ha decrescut dramàticament. Aquest darrer fenomen implica, per tant, que ERC ha sigut capaç de mobilitzar vots sobretot en aquelles zones que més es van desmobilitzar —i que, al mateix temps són zones on el suport a la independència és molt baix.

Quelcom similar passa en el cas de JxCat. El partit és capaç de mantenir resultats en aquelles zones on la participació ha decrescut més, mentre que, a mesura que ens desplaçem cap a municipis on la participació ha decrescut menys, el partit ha patit pèrdues més grosses. En altres paraules, aquestes dades ens estan indicant que JxCat ha perdut suport en zones tradicionalment més independentistes —i menys abstencionistes—, mentre que ha mantingut el nombre de vots allà on el partit era més feble —zones més unionistes.

Dinàmiques de transvasament de vots entre partits

A continuació ens volem centrar en els possibles transvasaments de vots entre partits. Per a aquest propòsit emprarem dades del Baròmetre postelectoral de les eleccions catalanes dut a terme pel CIS. El Gràfic 6 ens mostra on han anat els vots de les eleccions de desembre de 2017 en les eleccions de febrer de 2021. En el podi de partits amb més fidelitat de vots hi trobem en primer lloc el PSC —conserva el 74% dels votants de 2017—, la CUP-G (67%) i JxCat (65%). ERC (59%) i ECP-PEC (55%) segueixen la llista, que tanquen ja a força distància el PP (35%) i C's (21%).

Entre els partits que transfereixen més vots a altres formacions hi trobem a C's—que envia un de cada quatre dels seus vots (26%) al PSC, 15% a VOX i 9% al PP—i el PP, a qui tres de cada deu vots se li escapen cap a VOX. Molt rellevant és el 15% de vots que C's envia a VOX, si ens atenem al fet que van ser els guanyadors de les eleccions de 2017. De fet, aquest percentatge representaria

al voltant de 163.000 vots, el 75% dels vots que VOX ha obtingut el 14-F. Sense descartar que aquest valor estigui sobreestimat atès que la gent sovint té un vague record del que va votar fa quatre anys, no deixa de ser un percentatge molt elevat. Finalment, ECP-PEC perd 14% dels vots en favor del PSC.

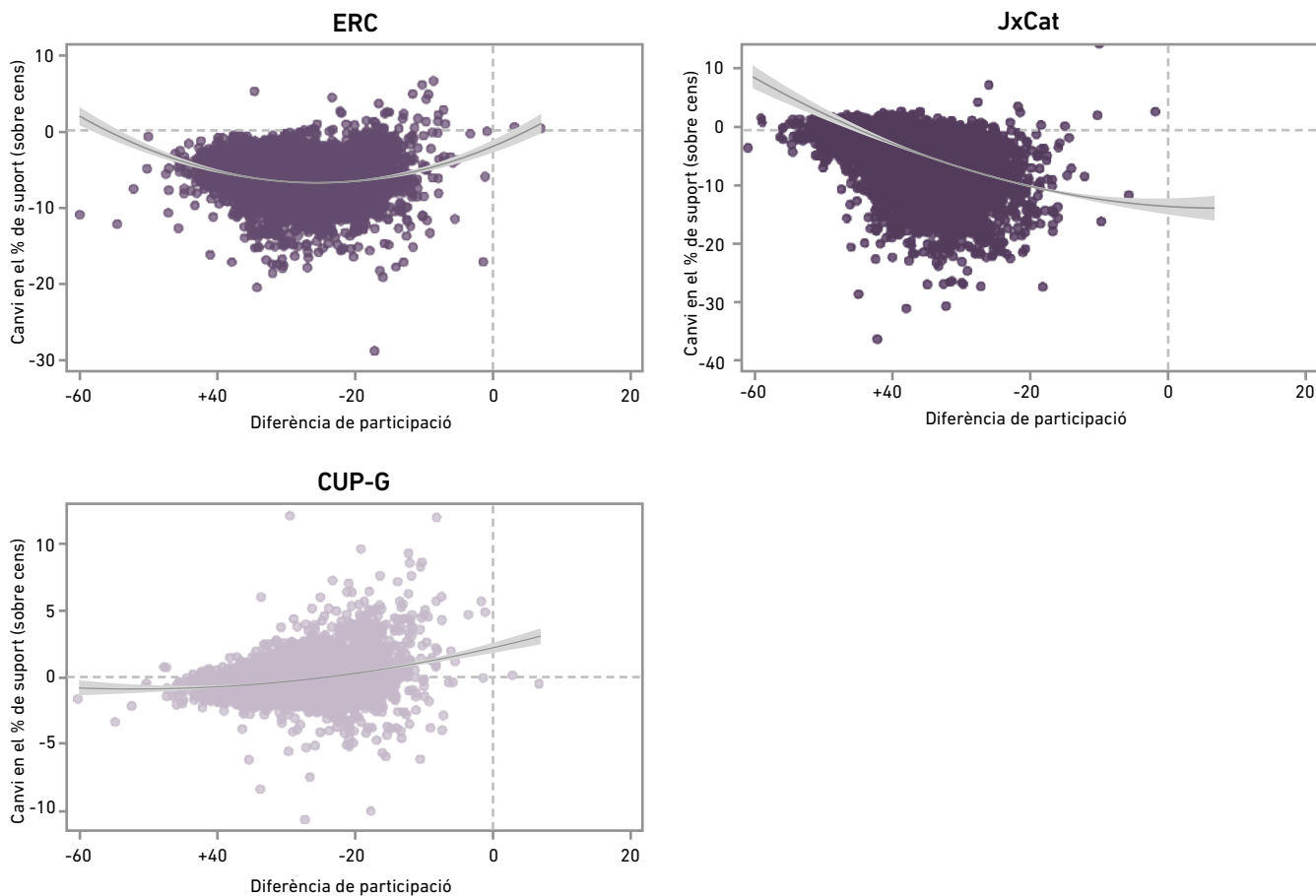
Pel que fa a les files independentistes veiem moviments poc rellevants i que es compensen parcialment entre ells. Entre els votants de JxCat de 2017, el 13% van acabar votant a ERC el 14-F i un 5% a la CUP-G. ERC envia 9% dels seus votants tant a JxCat com a la CUP-G i, finalment, la CUP-G envia un 13% dels seus vots a ERC i un 5% a JxCat.

Finalment, també hi ha diferències en els nivells d'abstenció dels votants de cada partit del 2017. Així, un de cada quatre votants del PP de fa quatre anys ara es va abstenir, igual que un de cada cinc d'ECP-PEC i de C's, i un 14% dels votants del PSC de 2017. Entre les formacions independentistes, un 11% dels votants d'ERC de 2017 es

En el podi de partits amb més fidelitat de vot hi trobem en primer lloc el PSC —conserva el 74% dels votants de 2017—, la CUP-G (67%) i JxCat (65%)

Gràfic 5

Participació i canvi de vot a partits independentistes respecte les eleccions al Parlament de 2017 (%)

Font: Processos Electorals, Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència de la Generalitat de Catalunya.

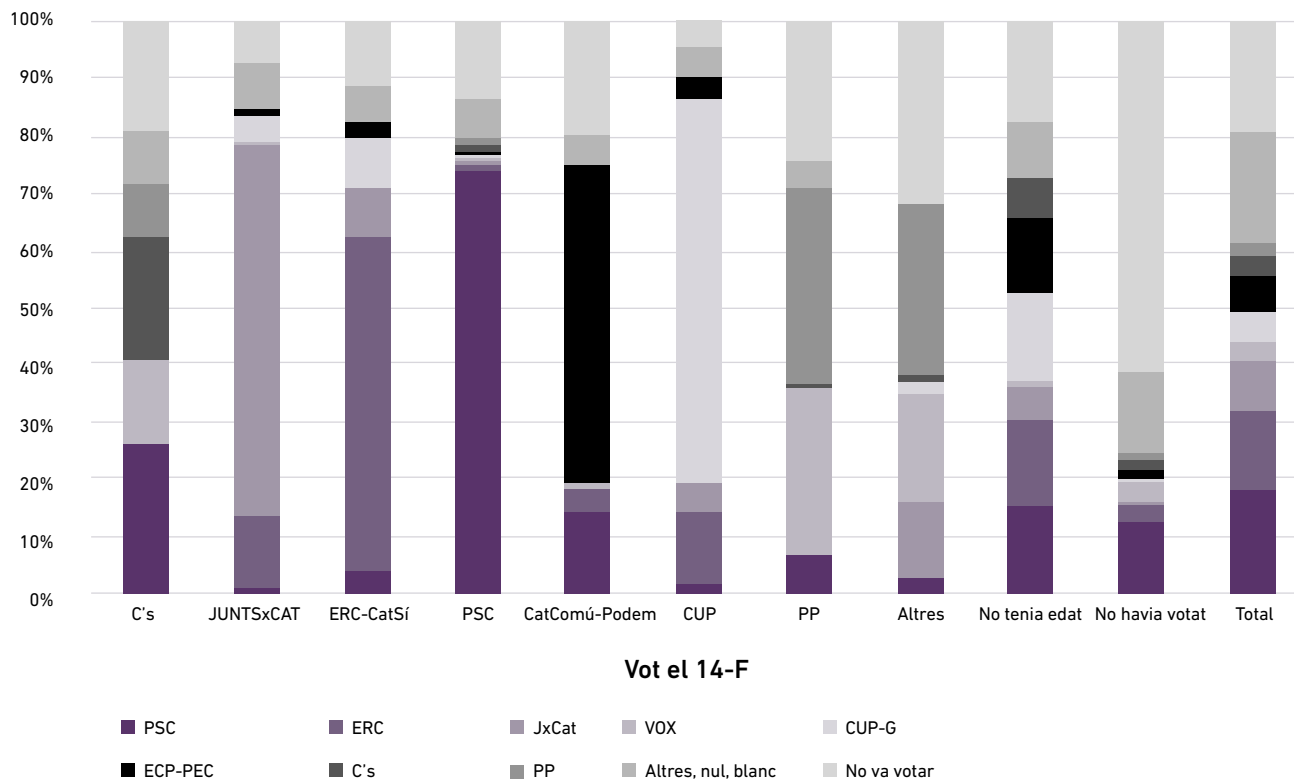
Els votants d'ERC, PSC, ECP-PEC i, sobretot, la CUP-G són els més d'esquerres, mentre que tant els abstencionistes com els votants de JxCat, VOX, C's i PP són més de dretes

van abstenir el 14-F, percentatge que decau fins al 7% i el 4% entre els votants de JxCat i la CUP-G,

respectivament. Aquests resultats doncs van en la línia mostrada anteriorment i que assenyalava

que l'abstenció ha afectat en major mesura a les formacions no independentistes.

Gràfic 6
On van anar els vots de les eleccions al Parlament de 2017?

Font: Centre d'Investigacions Sociològiques. Estudi 3314, Postelectoral de Catalunya. Eleccions autonòmiques 2017.

Les dades d'enquesta ens revelen que la situació de pandèmia i la por al contagi podrien haver fet caure la participació en uns deu punts

El perfil del votant de cada partit

Finalment ens volem centrar en quin ha estat el perfil del votant de cada partit en les eleccions del 14-F. Per a aquest propòsit emprarem dades de l'Enquesta sobre context polític a Catalunya de 2021, que es va dur a terme entre l'11 a 19 de maig.⁹ L'enquesta consta d'una mostra de 1.200 persones i, per tant, les inferències que es puguin obtenir per a determinats partits seran més aviat limitades. Emprem un model de regressió logística multinomial amb cinc variables explicatives diferents: la ideologia —de 0, esquerra, a 10, dreta—; una escala de catalanisme-espanyolisme —10, només espanyolista, 0 tan catalanista com espanyolista, 10 només catalanista—; dona; edat; i el lloc de naixement —0, a fora de Catalunya, 1 a Catalunya. Finalment, per poder comparar coeficients, totes les variables s'han recodificat de manera que van de 0 a 1.

El Gràfic 7 ens mostra fins a quin punt el perfil del votant de cada partit és diferent del perfil del votant

⁹ CEO, «Enquesta sobre context polític a Catalunya 2021».

mig a Catalunya. La línia del 0 assenyala que, per aquella variable en consideració, el votant no és diferent del conjunt de la mostra. Coeficients —amb el seu corresponent interval de confiança al 90%— cap a l'esquerra del gràfic ens revelen el perfil d'un individu ideològicament d'esquerres, espanyolista, home, d'edat jove i nascut fora de Catalunya. Per contra coeficients a la dreta ens retraten un individu ideològicament de dretes, catalanista, dona, d'edat avançada i nascuda de Catalunya.

Si ens fixem en la variable ideologia és on podem identificar més diferències. No sorprenentment, els votants d'ERC, PSC, ECP-PEC i, sobretot, la CUP-G són els més d'esquerres, mentre que tant els abstencionistes com els votants de JxCat, VOX, C's i PP són més de dretes. En relació al grau de catalanisme-espanyolisme, els tres partits independentistes són els més catalanistes mentre que els partits no independentistes són més espanyolistes.

Els resultats per gènere ens mostren com les dones tenen més tendència a abstenir-se. Per edat, el PSC i JxCat tenen un electorat d'edat més

avançada, mentre que els abstencionistes són més joves. Finalment, les persones que es van abstenir més van ser les que havien nascut fora de Catalunya.

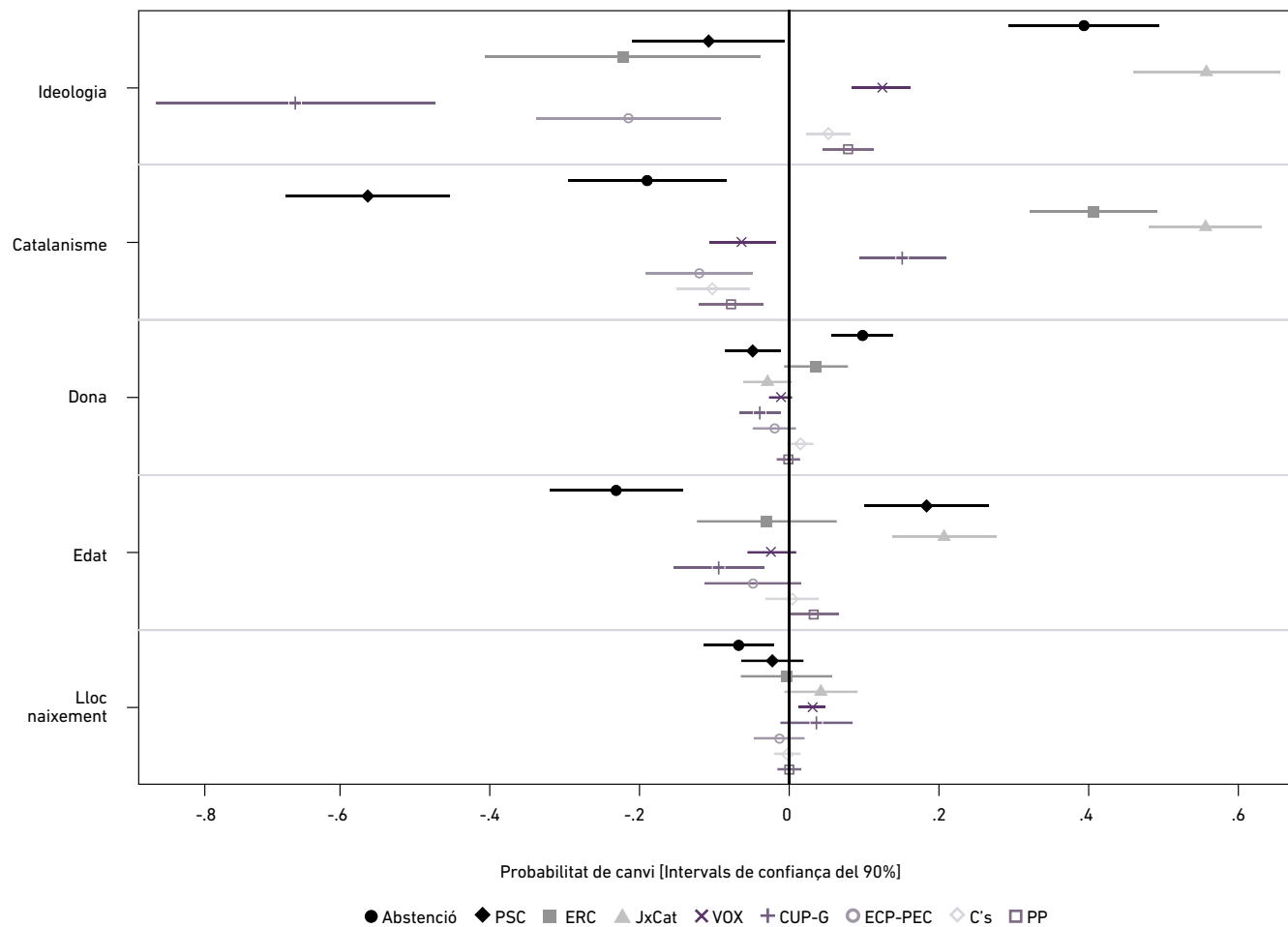
Conclusions

Després de pràcticament una dècada marcada per un alt voltatge en la política catalana, les eleccions del 14 de febrer de 2021 van suposar-ne un recés. Celebrades enmig d'un nou repunt de la pandèmia de la Covid-19, van marcar un mínim històric en la participació electoral, depassant per poc la barrera del 50%. Hem identificat diversos factors que poden haver explicat el per què de la baixa participació en aquestes eleccions. En primer lloc, les dades d'enquesta ens revelen que la situació de pandèmia i la por al contagi podrien haver fet caure la participació en uns deu punts. En segon lloc, la percepció de menor transcendència de les eleccions podria haver portat a un percentatge important d'individus a abstenir-se. Al mateix temps, sense l'amenaça del caràcter plebiscitari de les eleccions de 2012, 2015 i 2017, l'unionisme hauria tingut

Els resultats mostren com el PSC i JxCat tenen un electorat d'edat més avançada, mentre que els abstencionistes són més joves

Gràfic 7

Els factors explicatius del suport a cada opció política el 14-F

Font: Centre d'Estudis d'Opinió. Estudi 996. Enquesta sobre context polític a Catalunya 2021.

L'independentisme gaudeix d'una majoria històrica en escons i, sobretot, en el percentatge de vots al Parlament de Catalunya que, tanmateix, s'ha de saber contextualitzar

menys incentius per acudir a les urnes. Globalment, això va resultar en una caiguda molt important de la participació, fet que va afectar molt especialment a l'unionisme.

Si ens fixem en la dinàmica de transvasament de vots podem veure com el PSC és el partit que aconsegueix retenir més votants del 2017, al mateix temps que és el partit que recull més nous suports. Tot plegat permet explicar la seva victòria en vots. Els partits independentistes mostren una fidelitat de vot prou elevada, que bascula entre el 59% d'ERC i el 67% de la CUP-G. ERC, gràcies a rebre un percentatge major de vots d'antics votants de JxCat que els que li envia —13% vs 8%— es va poder erigir com a victoriosa dins el camp independentista. Pel que fa al PP i a C's, els dos partits mostren una fidelitat de vot molt baixa —especialment el darrer: només un 21%— i una transferència considerable de vots a la formació d'extrema dreta VOX —15% dels exvotants de C's i 29% dels del PP. Si tenim en compte que C's havia guanyat les eleccions de 2017 ens podem fer la idea de fins a quin punt els ex-votants d'aquest partit van

contribuir a l'auge de la formació d'extrema dreta.

Finalment, les dades d'enquesta també ens permeten corroborar que van ser els exvotants de formacions unionistes els que es van abstenir en major mesura en les eleccions del 14-F.

Tot plegat dibuixa un nou escenari en el que l'independentisme gaudeix d'una majoria històrica en escons i, sobretot, en el percentatge de vots al Parlament de Catalunya que, tanmateix, s'ha de saber contextualitzar en les especificitats i les circumstàncies que van envoltar les eleccions de febrer de 2021. ■

■ Bibliografia

CEO. «Enquesta sobre context polític a Catalunya 2021» [en línia]. Disponible a: <www.ceo.gencat.cat>.

FERNÁNDEZ-I-MARÍN, Xavier; LÒPEZ, Jaume. «Abstenció a Catalunya: una qüestió de marc cognitiu» [en línia]. A *Eines*, pàg. 23-33, 2009. Disponible a: <www.irla.cat>.

FERNANDEZ-NAVIA, Tania; POLO-MURO, Eduardo; TERCERO-LUCAS, David. «Too afraid to vote? The effects of COVID-19 on voting behaviour» [en línia]. A *European Journal of Political Economy*, març 2021. Disponible a: <www.sciencedirect.com>.

LIÑEIRA, Robert. «'Less at Stake' or a Different Game? Regional Elections in Catalonia and Scotland». A *Regional and Federal Studies*, núm. 21 (3), pàg. 283-303, 2011.

LIÑEIRA, Robert; VALLÈS, Josep M. «Differential Abstention in Catalonia and the Community of Madrid: A Socio-political Explanation of an Urban Phenomenon». A *Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, núm. juny, pàg. 69-92, 2014.

NOURY, Abdul (et al). «How does COVID-19 affect electoral participation? Evidence from the French municipal elections» [en línia]. A *PLoS ONE*, núm. 16, 2021. Disponible a: <www.journals.plos.org>.

REIF, Karl; SCHMITT, Hermann. «Nine second-order national elections. A conceptual framework for the analysis of European election results». A *European Journal of Political Research*, núm. 8 (1), 1980.

RIBA, Clara. «Voto dual y abstención diferencial. Un estudio sobre el comportamiento electoral en Cataluña» [en línia]. A *Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, núm. 91, pàg. 59-88, 2000. Disponible a: <www.reis.cis.es>.

RIERA, Pedro. «L'evolució del vot dual a Catalunya». A *Working Paper de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials*, núm. 278, 2009.

RIERA, Pedro. «Voting differently across electoral arenas: Empirical implications from a decentralized democracy». A *International Political Science Review*, núm. 34 (5), pàg. 561-81, 2013.

RODON, Toni; GUINJOAN, Marc. 2021. «Beaten ballots: Political participation dynamics amidst police interventions» [en línia]. A *Political Science Research and Methods*, pàg. 1-18. Disponible a: <www.cambridge.org>.